

УДК 004.056

КОМПЛЕКС ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ В ОХОРОНІ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Усенко Р.П.

Мандрона М.М., канд. техн. наук

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Система охорони державної таємниці (ДТ) в Україні створювалась з урахуванням практичного досвіду розвинених країн та випробуваних засобів і методів. Значною мірою сучасна Україна перейняла систему захисту секретної інформації, яка існувала за часів Радянського Союзу. Велику кількість елементів цієї структури було збережено, а з часом розвинуто і вдосконалено. Заходи, які вживає держава, охороняючи свої секрети, мають бути адекватними загрозам (як зовнішнім, так і внутрішнім), що існують на даний момент. Для ефективного вирішення цього питання потрібний комплексний підхід. Формування системи охорони ДТ передбачає запровадження системи взаємодіючих адміністративно-правових режимів, функції яких, в тій чи іншій мірі, направлені на охорону державної таємниці. Запровадження ж відповідних режимів передбачає нормативно-правове регулювання відносин у цій сфері та створення державних органів, діяльність яких направлена на вирішення конкретних завдань з забезпечення вказаних режимів. Одним з таких завдань є збереження інформації що становить державну таємницю.

Інформація це – відомості, дані або факти які можна зберегти на матеріальному носіїв інформації та відтворити їх [1]. Тому відомості, дані чи факти до яких доступ обмежено є цінністю для власника інформації, а у випадку втрати можуть спричинити збитки особі, суспільству чи державі, так пояснює Закон України «Про інформацію». Саме тому забезпечення охорони такої інформації є пріоритетним завданням кожної сучасної країни.

Найціннішою інформацією з обмеженим доступом є державна таємниця. Згідно з ст. 1 Закону України «Про державну таємницю», державна таємниця – це вид таємної інформації, що охоплює відомості у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку, розголошення яких може завдати шкоди національній безпеці України [2].

Для забезпечення охорони ДТ розроблено систему охорони державної таємниці, яка є комплексом організаційно-правових заходів, інженерно-технічних засобів, криптографічних та оперативно-розшукових заходів [2].

Відповідно до вимог законодавства ДТ повинна оброблятися в інформаційно-телекомунікаційній системі, в якій встановлено комплексну систему захисту інформації (КСЗІ) із атестатом відповідності. Така система

повинна забезпечувати захист інформації від витоку технічними каналами, захист від несанкціонованого ознайомлення з даними та від спеціальних впливів на активні системи.

Для цього у складі КСЗІ повинні бути комплекс технічного захисту інформації (КТЗІ), комплекс засобів захисту від несанкціонованого доступу (КЗЗ від НСД) [3].

Комплекс технічного захисту інформації – це сукупність організаційних, інженерних і технічних заходів та засобів, призначених для захисту від витоку інформації з обмеженим доступом технічними каналами на об'єктах інформаційної діяльності [4].

У створенні КТЗІ беруть участь:

- установа, яка є замовником створення КТЗІ;
- виконавець робіт зі створення КТЗІ;
- виконавець проведення випробувань щодо створення КТЗІ;
- виконавець проведення атестації КТЗІ.

КТЗІ повинні взаємодіяти з іншими системами, які наявні в установі, таких як охоронна та протипожежна сигналізація, спеціальна система енергоживлення, а також повинна забезпечувати виконання норм ефективності захищеності інформації та відповідати вимогам щодо необхідності перевірок цієї захищеності.

Основними заходами щодо організації створення КТЗІ є підготовка і подання підрозділом технічного захисту інформації на затвердження керівнику установи-замовника заявки про створення КТЗІ, яка складається з протоколу про визначення вищого ступеня обмеження доступу до інформації та проекту рішення щодо створення КТЗІ на об'єкті інформаційної діяльності (ОІД). Також установа-замовник повинна підготувати пропозиції щодо термінів проведення обстеження на ОІД, створити модель загроз та організувати розроблення технічних завдань щодо створення КТЗІ. Після цього створюються відповідні умови для виконання випробувань і проведення атестації КТЗІ.

Література

1. Закон України «Про інформацію» ВР України [Електронний ресурс]. – Доступно з: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
2. Закон України «Про державну таємницю» ВР України [Електронний ресурс]. – Доступно з: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
3. НД ТЗІ 3.7.-003-2005 «Порядок проведення робіт із створення комплексної системи захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі» від 28.12.2012 № 806.
4. НД ТЗІ 1.1-005-07 «Захист інформації на об'єктах інформаційної діяльності. Створення комплексу технічного захисту інформації. Основні положення».